సాహితీస్రవంతి

సాహిత్యం - సమాజం

సంస్కరణకు శక్తి వంతమైన సాధనాలలో సాహిత్యం ముఖ్యమైనది. స్వదేశీ చరిత్ర చూచినా యీ విషయం స్పష్టమవుతుంది. సాహిత్యం జాతి సమైక్యతను చేస్తుంది. ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేస్తుంది. ఏ జాతి లో, ఏ దేశంలో సాహిత్యం ఉత్తమ స్థాయిలో ఉన్నదో ఆ జాతి, దేశం ఉద్విస్థితిలో ఉన్నాయని చెప్పవచ్చును.

ప్రపంచంలో జరుగుతూన్న అన్యాయాలను, అక్రమాలను - అది ఏవిధంగానైనా నాగానీ, ఎత్తిచూపి, ఇతరులను, ప్రత్యేకించి పాలకులను, రాజులను, ప్రజాప్రతినిధులను సహేతుకమైన, అనువరణీయమైన మార్గాలను చూపి - నవ సమాజ నిర్మాణానికి దోహదకరమైన సోపానాలు వేస్తుంది. సాహిత్యం.

పోయిన మొన్నటి ప్రపంచయుద్ధంలో జర్మనీలో 'ప్రెసిడెంట్'గా వెలువరించిన వ్యాసాలు ఇంగ్లండ్ 'లీడర్ డెట్స్' మన వీరేశలింగం గారు వెలువరించిన ప్రహసనాలూ అందుకు నిదర్శనాలు.

అందుకే సమాజానికి సాహిత్యం అద్దం వంటిది.

కవులుగాని రచయితలుగాని తమ బాధలో జాతిని మేల్కొల్పగలరు. నవజీవనానికి బాటలు వేయగలరు. ఆ ప్రారంభం ఎలాంటిదైనా నాగాని దానికి వెనుకంజలేదు. ఆ బాట ముందుకే తీసుకెళుతుంది.

పాఠకులలో ఒక్కసారిగా విప్లవం తీసుకు రాలేకపోయినా క్రమంగానైనా తెస్తుంది.

ఇక జాతకోసమేనా— అన్నది ఒక పాత వాదన.

అలాగే సాహిత్యం సాహిత్యంకోసమేనా? దానికి వేరే ప్రయోజనాలు లేవా? అని

సాహిత్యం పరిత్వ మానవంలో ఆనంద లహరి నింపడమేకాదు. అతనిని ముందుకు నడిపించే శక్తిని ప్రసరిస్తుంది.

వ్యక్తిగతమైన సౌందర్యతృప్తిని పెంపొందిస్తుంది. ఆ క్రమంలో ఇతరులకు ఉపకారం కలిగిస్తుంది. ఇదే సాహిత్యం యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం.

ఆ లక్ష్యం కోసం సాహిత్యం ఎన్నో రూపాలు ధరించి ప్రజల మధ్య సంచరిస్తుంది. ఆ రూపాలు ఎన్నో. ఎన్నిటిని పేర్కొనగలం? ఎన్నిటిని పేర్కొనగలం? ... ...

శేషం కిల్లనా కవుడు కృతిమ రత్నమూ లాన్య సత్కవి వాణి పుట్టు రత్నములన్నది జలీయమైన నమ్మకం అనాటివారిది. స్వకపోలకల్పితమైనవి చాలా అరుదు.

అప్పటి సాహిత్యం మానవుని, వంశాన్ని దీపపుకుసులా తొలుస్తున్న మనుష్యుల్ని నృపనీచదనేలేక శేవలం రాజులనూ, రాణులనూ, వారి ప్రేమపురాణాలనూ, ప్రకృతివర్ణనలనూ మాత్రమే మనోహరంగా చిత్రించింది కన్నురవిదేము అత్యంతపైన భోజనము ఉయ్యాలా మందము పు దేగాని కవిత్వం చెప్పలేమన్న ధోరణి అనాదిని. కవుపు కాణుగా కూడా కవిత్వం చెప్పాలు నేటికి నాటికి ఎంత లేదా అనిపించి ఒక విధ్వాన్ విమర్శిస్తాము మనము యిప్పుడు... ....

కాలం మారి ది దృక్కోణాలు మారాయి ఒక విధంగా కృంగారాలకి మాత్ర మే పరిమితమై పోయిన కవితా దర్శనం లో ప్రకర్షతో, కమనీయ వర్ణనలతో, రమణీయ కల్పనలతో ... ..

శేషం కిల్లనా కవుడు కృతిమ రత్నమూ లాన్య సత్కవి వాణి పుట్టు రత్నములన్నది జలీయమైన నమ్మకం అనాటివారిది. స్వకపోలకల్పితమైనవి చాలా అరుదు.

ఏ వైపు చూచినా కృతకమైన గ్రాంథిక భావ వినిపిస్తున్న ఆ రోజులలో వ్యావహారిక భాషకోసం విప్లవం లేవదీసి క్రమేణా సాధించారు శ్రీ గిడుగు రామమూర్తిగారు.

శ్రీ గురజాడ అప్పారావుగారు తమ సరళమైన వ్యావహారిక భాషా శైలిలో ప్రజలలో భావవిప్లవంలేవనెత్తారు. దేశమంటేమట్టికాదోయ్ దేశమంటే మనుషులోయ్ అంటూ ఆయన అలాపించిన గేయాలు అంధ్రప్రజల నురూపలాంగాలు ఆయన కవిత్వాలు పరాంగోని మానవత్వం, తీయదనం, విశాదపరత్వం... కొత్తదనం ..అందరినీ ఆకట్టుకొన్నవి. వారి పుత్తడిబొమ్మ పూర్ణిమ ఎత్తిరలనే కందుకడి పెట్టి చింది. 'కన్యాశుల్కం' ఆంధ్రసాహితీ తల్లికి ఒక అలంకారం, పేటికలోని తాయిత్తు అనిపించే నాటకం

ఇప్పటికి సాహిత్య ప్రక్రియలు చాలా పరకు సరళమైన భావలోకానికి వచ్చాయి. ఇలా మైన భావం. పూహలలో భావదారాల్ని వ్యక్తి రేస్తూ, సవ్యతకు నీరాజనమిస్తూ ..పరిపరి పరిపర్యం చింది. దేశభక్తిపట్టి నుడివే జేసింది. శ్రీ శ్రీ. మహాప్రస్థానం, ఎవరి సుండెలో వమోహర ప్రచండ హోమం మ్రోగూ నిలమ్మూద్వానం వినిపించింది. ప్రజా హృదయాల్ని సామ్యాన్ని మానవుని పై మళ్ళించింది. ఈనాటి ప్రేమపురాణం. ఆ ముద్దుడి తైన అత్తులూ ..అని దక్షిణ కావస్తుంది తాజ్‌మహల్ నిర్మాణానికి రాళ్లెత్తిన కూలీలెవ్వరని ప్రశ్న చింది.

నిద్రాణమైనున్న జాతి మేల్కొన్నది. కవుడు గాయకుడు కలాలుపిస్తే నవలోకానికి నూతన రీతులలో స్వాగతం పలుకుతున్నారు

ఎందరో తమ శేవతేయని కవితలతో ప్రజా సీమాన్ని పులకింపచేశారు క్రొత్త క్రొత్త రీతులలో సాహితీ వనంలో సుగంధ పుష్పాల్ని పూయించారు ! :

మధుర సుమ మనోహర మంజూషాలలో ఊహం ఇంద్రధనుస్సును నింపుతూ మనమను మల్లెల పూయించారు శ్రీ దేవులపల్లి

స్వాతంత్ర్యోద్యమం శ్రీనివాసం ధరించింది. 'మాకొద్దీ తెల్లదొరతన'మంటూ ప్రజ నిదురచు వదిలి. ఎటుదూసినా దేశభక్తి గేయాలే; స్వాతంత్ర్య గీతికలే ;

మూడనమ్మకాలు, అనాచారాలు...అందరాని తనం. అవిద్య పీడిస్తే ధ్వజం ఎత్తబడింది శతుడు రచయితలు చిత్రికలద్వారా దళిత చిత్రాలద్వారా కృషిచేశారు ఎంతో.

శ్రీలు స్వాతంత్ర్యోద్యమంలోపురుషులతో కలసి పనిచేశారు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. నవ భారత నిర్మాణానికి భారత నవ ఉత్సహించింది!

శ్రీ విద్య యీ కాలంలో విపరీతమైన ప్రాముఖ్యం సంతరించుకున్నది. శ్రీ జాతీయ దయం అంచెలంచెలుగా పాకిపోయింది.

రానురాను ఉద్యోగం పురుషలక్షణంకాక వ్యక్తి లక్షణ. అవుతున్నది

సాహిత్యంలో శ్రీ తన భావాలు వేర్పుగా వెలిబుచ్చుకూ కృషిచేస్తూ ది. నేడు శ్రీ అన్ని ప్రక్రియలలోనూ తన శక్తిసామర్థ్యాలు పాటుపడుతున్నారు. శ్రీ సమన్వయ - వాటి పరిష్కారాలు శ్రీలు ఆలోచించినట్లు ఇతరులు ఆలోచించలేక కదా! రం కోసం లోంచి శ్రీలు చేసినపరదనలు బహుళ జనాదరణ పొందుతున్నాయి. రాజకీయాల్లో, ప్రతి తన రంగంలోనూ శ్రీ పనిచేస్తోంది.

అస్పృశ్యత అ రరించినపే కలసయిన తలమాని వచ్చాక్షర. కులాంతర, మతాంతర వివాహాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి

చైనా దూరాక్రమణవ్యాప్తి దేశంలో అత్యయిక పరిస్థితి ఏర్పరిచింది. పరిహద్దులో మన జవానులు తుపాకు లందుకొని వైరిపై విక్రమిస్తున్నారు. కవులు, రచయితలు కలాలందుకొని జాతిని ప్రబోధిస్తున్నారు. అటు చైనా ఇటు పాకిస్తాన్ మనల్ని దీకాకు పరుస్తున్నవి. పత్రికలలో, రేడియోలో వెల్వడుతున్న దేశరక్షణకు సంబంధించిన గేయాలు, కథలు, నాటకాలు, ప్రజలలో జాగృతి కలిగించి కర్తవ్య పాలనవైపు దృష్టి సారింపచేస్తున్నాయి.

అయితే సమాజం ఊరికా సంధియుగంలోనే ఉన్నదని వినిపిస్తున్నది. పాత క్రొత్త భావాల మధ్య కొందరు నలిపోతున్నారు సంయోగ ప్రేమ్మాలు పోయిన కొన్ని వస్తువులకు పరిష్కారమార్గం రావటం లేదు శాసనంవల్ల మాత్రమే పరిష్కారం లభ్యం కావటంలేదు.

వరకట్నం వైశ్యవివాహం చేస్తోంది వ్యభిచారం, అవివాహ అందగొడితనం... కులద్వేషాలు...వీనిని రూపుమాపటానికి మనం యింకా ఎంతో శ్రమించవలసివుంది, జనవరి వల్ల పరిస్థితి చాటుమాటున దివ్యరూపమే దాలుస్తున్నదనిపిస్తుంది. హృదయ పరివర్తనం రావాలిముందు దానికై సాహిత్య-ప్రయత్నం జరగాలి.

ప్రజా దృష్టి ఆలోచనాక్రమం యింకాతో విశాలకరం కావాలి. వనుపైన కుటుంబం నెలకొనాలి. సమస్యల పరిష్కారానికి ఇతర మార్గాలేగా పనిచేసే గమ్యం సాధించాలి.

ఆ బంగారు వ మయం సుదూరంలోనే వుందని అడ్డాం అతళతో పురోగమిస్తూ.

సోర్రియల్ సంఘర్షణ

రచన: త్రివేణి

అనువాదం: కలాణి

వివాహమైన కొలది దినాలకే సునంత చితంతువవుతుంది. ఆమె మనస్సును మళ్ళించే టందుకు తల్లి-దండ్రి. అన్నా ప్రోత్సహించి చదివిస్తారు వుద్యోగంలో చేరుతుంది ఆ దశలో అన్న శీతారాం మిత్రుడు శ్రీధర్‌తో పరిచయం అవుతుంది పరిచయం ప్రేమగా మారి సన్నిహితులవుతారు.

మైసూరులో కలరా వ్యాపిస్తూందడంవల్ల రావూరు ఇంట్లోవారికందరికీ ఇనాక్యులేషన్ వేయించారు. కూడుకుని కోర్టు. స్కూలు క్యాంటీన్లలో కాపీగాని, టిఫిన్‌గాని తినకూడదని అప్రమత్తంగా చెప్పేశారు.

మైసూరులో కలరా వ్యాపిస్తోందని తెలిసిన వెంటనే సునందకు శ్రీధర్ జ్ఞాపకాన్ని కొచ్చాడు. నాన్నగారికోసం తను ఇనాక్యులేషన్ వేయించుకుంది. కాని శ్రీధర్, అతడు వేయించుకున్నాడో, లేదో? వెనకా మాడు శ్రీధర్ తనకి ఇనాక్యులేషన్ వాక్సినేషన్‌లలో నమ్మకం లేదని చెప్పాడు.

దాన్లో నమ్మకం లేకుండానని నిర్లక్ష్యంగా వుంది కలరా ... సునంద విడువెల్లా వణికి పోయింది

"అలా కావివ్వను దాని కవకాశమే ఇవ్వను" అనుకుంది మనస్సులోనే.

మీరు ఇనాక్యులేషన్ వేయించుకోకుండేవారు రయు అని అన్నయ్య ముందు చెప్పబుల ఎలా! నాథయాన్ని చూసి నవ్వ వచ్చు అయినా తమా శ్రీధర్ మాట్లాడుకున్నవుడు సీతారాం ఇద్దర్నీ వదలేని లోపలికి వెళ్ళిపోతాడు. సాధారణంగా అప్పుడేమైనా వరిపోతుంది

మన దగ్గిరుల్లోని వారు ఇనాక్యులేషన్ వేయించుకున్న మర్నాడే శ్రీధర్ ఆ ఇంటికి వచ్చాడు మామూలుగానే పలకరించి చెల్లెలి అక్కడే వదలేసి సీతారాం వెళ్ళిపోయాడు అన్నయ్య బయటికి వెళ్ళగానే సునంద "మీరో ఓదిన్న మాట చెప్పాలను కుంటున్నాను" అంది శ్రీధర్ ముందుకు వంగి "ఏమిటది" అన్నాడు.

"నేను చెప్పినమాటను మీరు ఒప్పుకునేలా అయితేనే చెప్తాను."

"సరిగా మేమిటో చెప్పండి. నాకు ఇష్టమయితే ఒప్పుకుంటాను, లేకపోతే లేదు."

'మీ కిష్టమవునో కాదో నాకు తెలియదు నేను చెప్పినదానికి మాత్రం మీరు ఒప్పుకోవాలి"

"దీన్నే మొండి వాదమంటాం మేము "

"మీ కోసమేగాని దాన్ని. రెక్కులేకున్న నా కక్కర లేదు మీరు ఒప్పుకుంటామనకదూ?"

సున ద మృదువుగా అడుగుకూ దీనంగా అతడి వైపు చూసింది.

ఆ కంఠం, ఆ చూపులకి లొంగిపోయాడతడు.

"సరే చెప్తారో చెప్పండి" - తన లోపలి భావాలను కప్పి పుచ్చుతూంటూ అడిగాడు. శ్రీధర్.

'ఈ ఊళ్ళో కలరా ఎక్కువగా ఉంది..."

"అవును. నాకూ అనుమానం తెలుసును."

"మాయింట్లో అందరం ఇనాక్యులేషన్ చేయించుకున్నాం."

చాలా సంతోషం."

"మరి ... మరి ... మీ రూ చేయించుకోండి" సునంద అతడివైపు చూడకుండా ఎక్కడో దృష్టి నిలిపి అంది.

శ్రీధర్ హడలిపోయినవాడిలా "అమ్మ బాబోయ! నేను పుట్టినప్పటినుండి ఒక్కసారు కూడా ఇలా పొడిపించుకోలేదు. ఇనాక్యులేషన్‌కన్నా కలరాయే నయం..."

"ఎందుకలాంటి మాటలంటాడు" సునంద కంఠంలో బాధ వ్యక్తంగా ధ్వనించింది.

"నిజం చెప్పాలంటే నాకీ ఇనాక్యులేషన్‌లో నమ్మకం లేదు. దయచేసి క్షమించండి."

సునంద తలవంచుకుని కూర్చుంది. శ్రీధర్ తన మాటకు ఒప్పుకోకపోవటంతో ఏడుపు వచ్చింది. ఏడవకుండా ఉండటానికి ప్రయత్నిస్తూ "నాకోసం ... నాకోసం చేయించుకోకూడదూ" అంది.

శ్రీధర్ ఆమె కంఠం వణకటాన్ని, ఉబ్బిన మీడుగా ప్రవహిస్తున్న కన్నీటిని గమనించాడు అయితే దాను అనుకున్నది నిజమేనన్నమాట.

"అలాగే: మీరు చెప్పారని చేయించుకుంటాను. మిమ్మల్ని నొప్పించలేను"

"ఈ రోజే చేయించుకోవాలి. ఇక్కడ నుండి ఇంటికి వెళ్ళేటప్పుడు దోవలోనే చేయించుకుని వెళ్ళాలి."

"రైతో, మేడా"

"రేపువస్తే మీరు చేయించు కున్నారని చూసి వెళ్ళాలి.

"ఓ, కే"

"తనువాత ... హోటల్లో కాఫీ టిఫిన్లు తీసుకోరాదు ఈ కలరా వెళ్ళిపోయే వరకూ ఇంట్లోతప్పితే. ఇంకెక్కడా ఏమీతినకూడదు "

"మీ ఇంట్లోకూడా ఏమీ తినరాదా?"

"నేనలా అన్నానా? మా ఇంట్లో మాత్రం తినవచ్చు".

"శీ హజూర్, ఈ సేవకుడికి చెప్పాల్సిం దేమన్నా వుందా సర్కార్",

'నేను చెప్పవదాన్ని మీరు సీరియస్‌గాతీసుకోవటం లేదు. అంతా తమాషా అనే అనుకుంటున్నారు, అందుకే ఇలా మాట్లాడుతు.....

శ్రీధర్ లేచి వచ్చి అమె కుడి చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకొని ఆ అరచేతి మీద తన చెయ్యి పెట్టి "మీరు చెప్పవదాన్ని నేను అక్షరాలా పాటిస్తాను. అలా అని ప్రామిస్ చేస్తున్నాను" అన్నాడు.

సునంద అతనినుండి ఇలాంటి ప్రామిస్ వస్తుందనుకోలేదు. ఉలిక్కిపడి తనచెయ్యి వెనక్కి తీసుకుని ఏమో చెప్పబోయింది. కాని గొంతు పెగలేదు. శ్రీధర్ వేళ వెడతాను" అని చెప్పి ఇంటికి బయల్దేరాడు. గేటు దగ్గర ఎదురయిన సీతారాం "ఇంత తొందరగా వెళ్ళిపోతున్నారేం" అన్నాడు

"కొంచెం డ్యూటీ దగ్గరకు వెళ్ళాలి" అంటూ శ్రీధర్ సునందవైపు చూశాడు.

"అలాగా, అయితే వెళ్ళండి" అన్నాడు సీతారాం.

శ్రీధర్ వెళ్ళిపోయాడు. దివాకర్ వచ్చి భోజనానికి రమ్మని పిలిచేవరకూ సునంద అలాగే నిద్రపోయింది. తన అరచేతిని బుగ్గమీద పెట్టుకుంది, వెంటనే చెయ్యి తీసేసి కాని "పెంటిమెంటల్ ఫూల్" అని తన్ను తానే తిట్టుకుంది

మర్నాడు శ్రీధర్ వచ్చి తను ఇనాక్యులేషన్ చేయించుకున్నట్టు సునందకు చెప్పాడు.

'ఇనాక్యులేషన్ చేయించుకున్నాను. కావాలంటే ..'

"మీ మాటమీద అమాత్రం నమ్మకం వుంది నాకు."

"శ్రీధర్ మీకి ఇనాక్యులేషన్‌లో నమ్మకం లేదనేవారు అలాగా చేయించుకున్నారు" అన్నాడు సీతారాం.

"ఎవరో ఒకరిమాట కాదనలేక చేయించుకోవాల్సి వచ్చింది" అంటూ శ్రీధర్ సునంద వైపు చూసి నవ్వాడు.

సీతారాం కూడా సంతోషంతో నవ్వాడు అయితే త నవనుకున్నదే అంతా జరుగుతోందన్న మాట సీతారాంకి, సుందరమ్మగారికి రావూరికి గాని ఎవరికీ సునందకు పురుష్యి వాహ్యం చేయగోమని వంతోష్యే ధైర్యం లేదు. నిదవళయిన సునందను మళ్ళీ సుమంగళిగా చేయడానికి ఏం చేయమన్నా చేయటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని, భర్త మరణంతో ఏరాగిలేగా జీవిస్తున్న సునందను మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోమని చెప్పే ధైర్యం మాత్రం లేదు సీతారాం నెమ్మదితో సునంద మనస్సునే ఇటు తిప్పటానికి ప్రయత్నించాడు. శ్రీధర్ ఇంటికి వచ్చినపుడు వారిద్దరినీ మాటల్లో పడేసి తను నెమ్మదిగా అక్కడనుండి జారుకునేవాడు. వాళ్ళిద్దర్నీ కలిసి ఎక్కడికైనా వెళ్ళనిచ్చేవాడు. వాళ్ళిద్దరే వుండేలా చేయగలుగుతంత వరకు చేసేవాడు. సుందరమ్మగారు, రావూరు, దమయంతికి కూడా వాళ్ళపద్ధతికు వెళ్ళవద్దని చెప్పారు. తన ప్రయత్నాలు సవలమయే సూచనలను చూసి అతడి సంతోషానికి అవధులులేక పోయాయి.

దరదాపుని స్కూళ్ళన్నీ మూసేశారు. పదిహేను రోజులు ఈ స్కూలుగోడవ లేకుండా హాయిగా ఉండవచ్చునని సంతోష పడింది సునంద. శ్రీధర్‌తో హాయిగా తిరగవచ్చునని గుప్తమయిన కోరిక అనేసునుకుంటత సంతోష పడేలా చేసింది.

మొదటిరోజు అన్నా, వదిన, శ్రీధర్‌తో కలిసి ఎన్నివిషయాలు వెళ్ళవచ్చింది. ఆ ఎగ్జిబిషన్ నుండి వచ్చేటప్పుడు శ్రీధర్ "రేపుఉళ్ళో అందరం వెడదాం" అన్నాడు సీతారాంకూడా ఒప్పుకున్నాడు. సీతారాం, దమయంతి ఎడుట శ్రీధర్, సునందను దనువూ మాట్లాడుకోవటానికి సిగుపడినా పరస్పర సాన్నిధ్యంతోనే తృప్తి చెందేవారు.

శ్రీధర్ అయిదు గంటలకు వస్తానని చెప్పాడు.

సునంద కొంచెం పడుకుని ముడివేసుకొని అర్ధ దండ్రాకారంగా గులాబిపూల దండ పెట్టుకుని, సుమధుర నీలరంగు జాకెట్టు వేసుకుని, లేత నీలరంగు జార్జెట్టుచీర కట్టుకుంది. మెడలో ఓ ముత్యాల దండ వేసుకుంది. శ్రీధర్ తనకు ఇచ్చిన వ్యానిటీబ్యాగ్ తీసుకొని కిందకు దిగివచ్చింది.

"వదిన, వదినా ..మీరు ఇలాంటి చీరె కట్టుకోండి. ఇప్పుడు ఒకేరకం చీరెలు కట్టుకుందాం" అంటూ దమయంతి కోసం వెదకసాగింది.

దమయంతి సునందను చూసి నవ్వి "నేనీ రోజు ఎక్కడికీ రావటానికి వీలేదు.' అంది సునంద నిరాశతోనే అన్నయ్య దగ్గరకు వెళ్ళింది. అతడు 'ఈ రోజు నేను రాలేను సునందా, బె.గుళూరునుండి నా స్నేహితుడు వచ్చాడు అతడితోకలసి దాముండీ కొండకు వెళ్ళాలి." అన్నాడు.

"అయితే శ్రీధర్‌తో ఇవాళ వెడదా మనుకుంటున్నా చెప్పాను.'

"ఈ స్నేహితుడు వస్తాడని నేనేమన్న కలగన్నానా"

"శ్రీధర్ వచ్చాడా ఏంచెప్పకావో చెప్పుకోవాలేం"

సీతారాం చిలిపిగా "చెప్పేందు కేముంది! సునందను తీసుకొని వెళ్ళండి" అంటాను అన్నాడు.

'ఉహూం నెనొక్కడాన్నే వెళ్ళను బాబూ "నీతో బాటు శ్రీధర్ వస్తాడు."

సునంద జవాబు చెప్పకముందే శ్రీధర్ లోపలికి వచ్చాడు

"రండి శ్రీధర్, మీకు చెయ్యే బ్బాయిస్యు, దమయంతి ఈ రోజు ఎక్కడికీ రావటానికి వీలులేదు. నేను నా స్నేహితుని దాముండి కొండకు తీసుకొని వెళ్ళాలి. ఇప్పు డేంచేద్దాం!" అన్నాడు సీతారాం.

శ్రీధర్ సునంద వైపు చూశాడు. ఆమె మొహంలోని భావాలను అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించి, విషణ్ణత్తై 'అయితే ప్రోగ్రాం క్యాన్సల్ చేద్దాం" అన్నాడు.

"మీరు రావటానికి వీలువదలేదని, మీరెందుకు ప్రోగ్రాం క్యాన్సల్ చేసుకోవడం!మీరు సునందా వెళ్ళండి'

"నాకెంతమాత్రంలేదు కాని", అంటూ సునంద వైపు చూశాడు శ్రీధర్.

"నేను వెళ్ళను " అంది సునంద.

"వెళ్ళటానికి రెడీ అయ్యాక అలా అనకూడదు సునందా."

"అసలు కంత ఇష్టం లేకపోతే బలవంతం చేయడం దేనికి' అన్నాడు శ్రీధర్.

"బలవంతమూలేదు. ఏమీలేదు. వస్తుంది. మొదటిట్టు వచ్చక వెళ్ళు సునందా. ఇంకో రోజు అందరం కలసి వెడదాం."

సునంద అనుమానిస్తూనే "అలాగే" అంది కాని అమెకు తన అలంకరణ చాలా బ్రహ్మాండంగావుంది, అనిపించింది. తనూ, దమయంతీ ఒకేరకంగా డ్రెస్ చేసుకోవచ్చునని ఇద్దరిదగ్గర ఉన్న లేత నీలరంగు చీర కట్టుకుంది. ఈ ముస్తాబుకోసే శ్రీధర్‌తో వెళ్ళలేమా గవరోకి వచ్చి నప్పటినుండి శ్రీధర్ అమెనుండిచ్చుకుని అలుకుండా చూస్తున్నాడు అతనితో తనొక్కతే ఇలా ముస్తాబు చేసుకొని ...

"ఇంకా ఏమి టాలోచిస్తూ నిల్చున్నావు! బయలు దేరండి," అంటూ సీతారాం వాళ్ళను బయలుదేర దీశాడు.

సునంద తలుపువరకు వెళ్ళి వెనక్కి తిరిగి అన్నయ్యతో "దీనాని కూడా తీసుకొని .. అంటుండగానే —

"ఇప్పుడో?"

"ఇప్పుడు అందులోను తరోజామిమ్మల్ని చూశాక అమాయకుమీద నమ్మకం వచ్చింది."

"ఓ వరి! మీరు తర్కాలూ పొగడకండి."

"నేనేం పొగడటం లేదు, ఉన్నదున్నట్లుగా చెబితే 'ఆ' ప్రకారం అది పొగడ్త అవదు."

"మీరు, మీ 'లా' రెండూ బాగానేఉన్నారు."

"ఏం, నాకేమయింది!"

"ఏమీలేదు చాలా..." సునంద నాలిక కొరుక్కొని అక్కడే ఆగిపోయింది.

"ఆ వాక్యం పూర్తి చేయండి."

"ఉహుం. నేనిక చెప్పను "

"మీరు చెప్పి తీరాల్సిందే."

"అసిత్తంగా చెప్పను."

"నేనూ దినాలా ఉంటే పట్టపట్టి ఏడ్చి రాగాలు తీసి..."

"ఇప్పుడూ పట్టుబట్టి చూడండి, నేను 'మీ అన్నా మొండివాడ్నే"

'మొండివాళ్ళకు బుద్ధి తెప్పించ గలను నేను."

"నిరర్థకంగా తెప్పించవచ్చు."

"హలో సునందా..."

వసంతలక్ష్మి. విజయ. వసంత ముగ్గురు ఎదురువచ్చారు. ప్రత్యర్థకంగా శ్రీధర్ వైపు చూశారు వాళ్ళు.

"నీరందరూ నాకో టేబర్స్... వీరు మా

(మిగతా 6 వ పేజీలో)

స్పెషల్ ఆఫర్

వాటర్-ప్రూఫ్, షాక్-ప్రూఫ్, స్వీస్ మేడ్ గ్యారంటీ 5 సంవత్సరముల పైన 10%

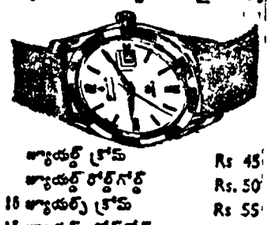

జ్యాయర్డ్ క్రోమ	Rs 45
జ్యాయర్డ్ రోల్డ్‌గోల్డ్	Rs. 50
16 జ్యాయల్స్ క్రోమ	Rs 55
16 జ్యాయల్స్ రోల్డ్‌గోల్డ్	Rs. 60
17 జ్యాయల్స్ క్రోమ	Rs 65
17 జ్యాయల్స్ రోల్డ్‌గోల్డ్	Rs 70
21 జ్యాయల్స్ క్రోమ	Rs 75
21 జ్యాయల్స్ రోల్డ్‌గోల్డ్	Rs. 80
ఆటోమేటిక్ రేట్ చెకింగ్ రికార్డర్	
21 జ్యాయల్స్ క్రోమ	Rs. 80
21 జ్యాయల్స్ రోల్డ్‌గోల్డ్	Rs. 85
స్పాకింగ్, పోస్టేజి	Rs 2/-

RILSAN & CO
127 Modi Street, BOMBAY-1

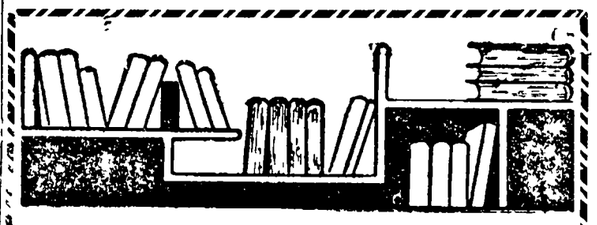

కొత్త సోవియట్ పుస్తకాలు

1. వల న విధానం - కారల్ మార్క్స్
వ్యాసావళి పెపరిక్ ఎంగిల్సు 2-00
లెనిన్ మొదలైన పాత్రమాత్రవాద దిగ్గజ వలనదోపిడీని, దాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ వలసదేశాల వలన సాగించిన స్వాతంత్ర్య పోరాటాలను వివరించే గ్రంథం.
2. శాంతియుత సహజీవనం వి. ఐ. లెనిన్ 0-75
ప్రపంచంలో మొట్టమొదట అవతరించిన సోవియట్ దేశంయొక్క అది నేర శాంతియుత సహజీవనం ఎందుకవసరమో, దాని ప్రాధాన్యత ఏమిటో తెలియజేస్తూ వ్రాసిన కొన్ని వ్యాసాల సంకలనం.
3 సోషలిస్టు కళాశాస్త్రము, సంస్కృతి వి. ఐ. లెనిన్ 0-20
విద్య విజ్ఞానం, సామాజిక దృక్పథం, మతం మొదలైన విషయాలపై సోవ్యస్థిరి దృక్పథ మెట్టిదో తెలియజేసే పుస్తకం.
4. ఇరవయ్యవ శతాబ్దపు పెట్టుబడిదారీ విధానం ఎ. వార్గా 3-00
20 వ శతాబ్దంలో పెట్టుబడిదారీ విధానపు ఆర్థిక నియమాలు అనుబంధిగే తీరుమంత్రి. ఆ విధానానికి కాందోమం వట్టిందన్న మార్క్సు ప్రవచనం ఎంత వాస్తవికమైనదో యీ గ్రంథం విరూపిస్తుంది.
5. ప్రజాధనులలో పార్టీ సంబంధం లెనిన్ అవలోకన యస్.మెర్కోలోవిచ్ 0-20
దరిద్రతను నిర్మించే ప్రజలు అట్టి ప్రజలలో పార్టీ నిత్యసంబంధాలుంచుకొంటూ నాయకత్వం వహించడమెలాగో తెలియజేసే గ్రంథం.
6. వి ఐ. లెనిన్ సంక్షిప్త జీవితము లెనిన్ 0-65
అక్టోబరు విప్లవానికి ముందూ, విప్లవ కాలంలోనూ, విప్లవం తర్వాత కమ్యూనిస్టుపార్టీని, ప్రజలను నడవడంలో అతండ ప్రజ్ఞ ప్రదర్శించినమహనీయుని జీవితగాథ.
7. అయిలీత అలెక్సేయ్ తోల్‌స్టాయ్ 1-45
అంగారక గ్రహానికెళ్ళి వచ్చిన ఇద్దరు సోవియట్ పౌరుడు పొందిన విస్మయ దాయకమైన అనుభవాలు, విచిత్రమైన అనుభూతులు - అద్భుత రీతిలో కల్పన చేసిన అపూర్వ నవలారచన.
8. కానుక వి. సుఖేమేవ్ 0-35
పిల్లలకు మంచి కానుక. మృదువైన బొమ్మలు - కత్తెరతో కత్తిరించి, ఎన్నెన్నో గమ్మత్తులు చేయవచ్చు. 'పిసిమాలు' చూడొచ్చు అంత మంచి పుస్తకం ఇది.
9. మిత్రుని హృదయం ఇ. కజకేవిచ్ 1-50
ప్రేమకు అడ్డగోలు యుద్ధం. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో వ్యయంగా పాల్గొన్న ఈ రచయిత మహత్తరమైన ప్రేమను కవితగా, కథగామార్చి, మహాదాత్త నవలగా రూపొందించారు.
10. చుక్ గెక్ అన్నదమ్ములు అర్కాడిగైదార్ 1-25
చిన్నపిల్లల నవల. ఇద్దరు అన్న దమ్ములు తమ తండ్రి పనిచేస్తున్న పర్వత శ్రేణి ఆవిసాంతానికి వెంపులలో వెళ్ళి అక్కడ పొందిన విచిత్ర అనుభవాలు తెలిపే నవల ఇది
11. బొమ్మల కథలు యస్. రాట్లోవ్ 0-75
జానపద కథలను రంగు రంగుల చిత్రాల సహాయంతో పిల్లలకు సులభతరం చేసే పుస్తకం.
12. బ్రెస్టు దుర్గవీరులు నర్గేయ్ స్క్రిర్‌నోవ్ 0-80
నాజీ ఆర్మీని దుండగుడను ఎదుర్కొడంలో సోవియట్‌లోని 'బ్రెస్టు' దుర్గ వీరులు ప్రదర్శించిన అపూర్వ వీరోచిత కృత్యాలను కళ్ళకు కట్టినట్టుచిత్రిస్తున్న నవల.

ప్రతులకు:
విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ-2
విశాలాంధ్ర బుక్‌హౌస్ సుల్తాన్‌బజార్ హైదరాబాద్

ADMARK

'వి యో గి'

ఐదు నిముషాలు

మూలం.

అనుకరణ:

శ్రీ తాడిగిరి పోతరాజు

అంతే!...ఐదు నిముషాలు. అక్కడ చువ్వల వెనుక కృష్ణజలాన్ముక్తి చేసి విలవిలాడుతూ ... పాపిష్టివాళ్ళు ... పోలీసువాళ్ళు ఇద్దరు ఇద్దరి నేను ఇవతల నిలబడివున్నాను. భయంతో శరీరం ఒణికి పోతోంది. గుండె దడ దడ కొట్టుకోసాగింది ... గొంతు తడి ఆరిపోయింది.

అంతలోనే ఐదు నిముషాలు అయిపోయాయి.

చూస్తూ చూస్తూండగానే అయిపోయాయి.

అప్పటి విషయాలు ఇప్పుడెందుకు స్మరణకి తెచ్చుకోవాలి! ... రుపవు లోలోపల హృదయాన్ని చీల్చి పారేస్తున్నాయి. ... ఇప్పుడా భయంకర గాథ ఎవరికీ చెప్పుకోవాలి! చెప్పుకున్నా వినే ఓపిక ఎవరికుంది! ..అదవా నిన్నా, వాళ్ళుచెప్పే అనుభవం వాక్యాలు ఏమి బంధం ..

"పీ కర్మ ..దానికి మనమేం చేస్తాంలే! భగవంతుడ్ని ప్రార్థించు .." అని

అయ్యోరాత్రి ... దిక్కుమాలిన నాలాటి దరిద్రుల మొఖం భగవంతుడు అరికిస్తాడా! కలలోకూడ ఊహించలేం ... ఎన్నిసార్లు ఎన్ని కలలాలు, అయిన్ని దీనాతిదీనంగా ప్రార్థించలేదు ...? అన్యాయానికి అమ్ముడు పోతున్నవాళ్ళు. నగలంతా క్రమించినా, తిండికి 'మలమం'లాడి పోతున్నవాళ్ళు .. అందరూ దేవుణ్ణి తలచుకొని, బోరున ఏడుస్తారు. కానీ ... భగవంతుడు ఈ ఆర్తనాదాలను వినిపించుకోడు.

...స్వర్గంలో, నందనవనంలో విహరిస్తూంటాడు, తన ప్రియురాలు కనుసన్నలలో మెలగుతూంటాడు. లక్ష్మీదేవి ఎవరిని కటాక్షిస్తుందో, వారినే అనుగ్రహిస్తాడు. వారి పట్లనే తన కరుణను చూపిస్తాడు.

కటిక దరిద్రులంటే అతని కేమిటి పని?

ఒకవేళ దరిద్